

KORFA

N É P E S E D É S I H Í R L E V É L
A KSH Népeségtudományi Kutatóintézet kiadványa demográfiai kérdésekről

SZABÓ LAURA: SZELEKCIÓS FOLYAMATOK AZ ALACSONY ISKOLAI VÉGZETTSÉGŰ NÉPESSÉGBEN

BEVEZETÉS

Az iskolai végzettség az egyik legfontosabb tényező, amely mentén a demográfiai viselkedés különbségei kirajzolódnak, mivel szoros összefüggésben van az egyének társadalmi helyzetével, erőforrásaikkal és életpályájuk alakulásával. Számos vizsgálat kimutatta, hogy az iskolai végzettség szerinti jelentős különbségek figyelhetők meg a termékenység (például Vasireddy et al. 2023, Jalovaara et al. 2022, Comolli et al. 2021), a halandóság (például Mackenbach et al. 2019; Martikainen et al. 2007) és az egyéb társadalmi-demográfiai folyamatok alakulásában (Sturm és Van Bavel 2024; Jalovaara és Andersson 2023; Perelli-Harris és Lyons-Amos 2014). Az iskolai végzettség szerinti bontás a demográfiai kutatásokban nemcsak keresztmetszeti, hanem hosszú időtávú vizsgálatokban is alkalmazott megközelítés. Nemzetközi adatbázisok – például a Cohort Fertility and Education Database (CFE) – kohorsz-alapú demográfiai mutatókat tesznek összehasonlíthatóvá egységes végzettségi kategóriák mentén (Sobotka et al. 2015).

Az ilyen különbségek időbeli alakulásának értelmezése azonban nem egyértelmű, különösen az oktatási expanzió időszakában. Magyarországon az oktatási expanzió több szakaszban zajlott: a szocialista időszakban a középfokú oktatás vált tömegessé, míg a rendszerváltás után a felsőfokú képzés bővülése gyorsult fel. Ez a népesség iskolai végzettség szerinti megoszlásának jelentős átalakulásával járt: az alacsony végzettségűek aránya csökkent, miközben a magasabb végzettségi szintek elterjedtebbé váltak. Az eltérő iskolai végzettségű csoportok ugyanakkor nemcsak méretükben változnak, hanem társadalmi összetételük

is módosul, különösen az alacsony végzettségűek esetében, ahol egyértelműen megfigyelhető a szelekció erősödése (Vasireddy et al. 2023; Jalovaara és Andersson 2023; Sturm és Van Bavel 2024; Martikainen et al. 2007; Gesthuizen et al. 2005). A „szelekció” ebben az összefüggésben arra utal, hogy az alacsony végzettségűek csoportja egyre kevésbé vegyes összetételű: idővel nagyobb arányban maradnak benne azok, akik valamilyen szempontból hátrányosabb helyzetűek, így a csoport összetétele egyre kedvezőtlenebbé válik.

Ez felveti annak kérdését, hogy az azonos elnevezésű végzettségi kategóriák időben mennyiben tekinthetők összehasonlíthatónak. Meglátásunk szerint ezek a kategóriák – az iskolai végzettség szerinti átstrukturálódás ellenére – értelmezhetők és összehasonlíthatók, amennyiben nem pusztán formális végzettségi szintekként, hanem a társadalmi pozíciót jelölő kategóriákként tekintünk rájuk. Ebben az értelemben az alacsony végzettségűek minden időpontban a képzettségi skála alsó szegmensét alkotják, vagyis azokat, akik legfeljebb alapfokú vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, még ha összetételük és társadalmi jelentésük időben változik is.

AZ ELEMZÉS

Tanulmányunk a Központi Statisztikai Hivatal népszámlálási adatai (1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022) alapján a 40–49 éves népesség körében vizsgálja az alacsony iskolai végzettségűek arányának és összetételének változását, valamint azt, hogy megfigyelhető-e a szelekció erősödése. A szelekciót több szocio-demográfiai és gazdasági jellemző mentén elemezzük, különös tekintettel az iskolai végzett-

ség részletesebb szintjeire (0–7, illetve 8 osztály), a gazdasági aktivitásra, a foglalkozási szerkezetre, valamint a termékenységi mintázatokra. Az adatállományokat egységes szerkezetűvé tettük, és erre a korcsoportra korlátoztuk, mivel ebben az életkorban az iskolai végzettség már jellemzően lezárt, az életpálya főbb jellemzői – így a munkaerőpiaci státusz és a családi helyzet, beleértve a gyermekvállalást is – nagyrészt már kialakultak, így az egyes időpontok jól összehasonlíthatók.

Fő kérdéseink: hogyan változott az alacsony iskolai végzettségűek aránya, miként alakult a csoport társadalmi és demográfiai összetétele, illetve növekedtek-e a teljes népességhez viszonyított különbségek? A vizsgálat középpontjában az alapfokú iskolai végzettségűek csoportja áll, amely a jelen elemzésben használt definíció szerint azokat a személyeket tartalmazza, akik legfeljebb 8 osztályt végeztek el 40–49 éves korukig, az adott népszámlálás időpontjában. E definíció alkalmazása mellett ugyanakkor nem tekintjük magától értetődőnek, hogy ez a kategória időben azonos társadalmi csoportot fed le: éppen azt vizsgáljuk, hogy az „alacsony végzettségűek” mint funkcionális kategória összetétele és jelentése miként változik. A szelekció vizsgálata leíró módszerekkel történik: azt elemezzük, hogy egy adott jellemző (például a gazdasági inaktivitás) milyen arányban fordul elő az alapfokú végzettségűek körében a teljes népességhez képest. Ezt a relatív kockázat (RR) mutatójával mérjük, ahol $RR = p_1/p_2$, p_1 az adott jellemző aránya az alapfokú végzettségűek körében, p_2 pedig ugyanez a teljes népességben. Ha $RR = 1$, nincs különbség; ha $RR > 1$, a jelenség gyakoribb az alacsony végzettségűeknél; ha $RR < 1$, akkor ritkább. Az időbeli változások így azt mutatják meg, hogy az adott jellemző mennyiben koncentrálódik az alapfokú végzettségűek körében, ami a csoport összetételbeli átalakulásának egyik indikátora. A teljes népesség viszonyítási pontként szolgál: az ettől való eltérés azt mutatja meg, hogy az alacsony végzettségűek csoportja mennyire különül el a társadalom egészétől, és így jelzi a csoport szelektív választását.

A kompozíciós elemzés a csoportokon (az alapfokú iskolai végzettségűek csoportja, illetve a teljes népesség) belül, néhány kiválasztott jellemzőre fókuszál. Az alacsony iskolai végzettségűek belső szerkezetét a 0–7 osztályt végzettek és a 8 osztályt végzettek arányával írjuk le. A munkaerőpiaci helyzetet a gazdasági aktivitás mentén elemezzük (a foglalkoztatottak – akik a kérdéses hetét megelőző héten legalább 1 órányi, jövedelmet biztosító munkát végeztek vagy munkával rendelkeztek, de csupán átmeneti jelleggel –; és eltartottak – többek között a nem dolgozó tanulók, a nyugdíjasok, a háztartásbeliek, az idénymunkások – arányán keresztül). A foglalkoztatottakon belül a legalacsonyabb presztízsű foglalkozásuk arányát is vizsgáljuk, amely jellemzően egyszerű, szakképzettséget nem igénylő munkákat végzőket (pl. segédmunkás, takarító, betanított munkás) jelentenek. Emellett a lakóhely típusát is figyelembe vesszük. A demográfiai mutatók

közül a gyermektelen nők arányát, illetve a gyermekes nők körében a három vagy több gyermeket szülő nők arányát vizsgáljuk. A gyermekvállalásra vonatkozó mutatókat kizárólag a nők körében elemezzük, mivel a hosszú távú népszámlálási adatok alapján így biztosítható az összehasonlíthatóság. Emellett a többi vizsgált jellemző esetében a nőkre külön is elvégeztük az elemzéseket annak ellenőrzésére, hogy a megfigyelt mintázatok fennmaradnak-e ebben a homogénebb alcsoportban is. Ezek az eredmények robusztussági ellenőrzésként szolgálnak, és a mellékletben kerülnek bemutatásra (*Táblázat*). Az eredményeket grafikus és leíró formában mutatjuk be, az időbeli trendekre és a csoportok közötti különbségekre fókuszálva.

Az elemzett csoportok minden népszámlálási időpontban nagyszámúak, ezért a becslésekhez tartozó 95%-os konfidencia-intervallumok rendkívül szűkek, gyakorlatilag a pontbecslésekkel esnek egybe. Ennek következtében a megfigyelt különbségek statisztikai bizonytalansága elhanyagolható, így az elemzés a különbségek nagyságára és időbeli alakulására fókuszál.

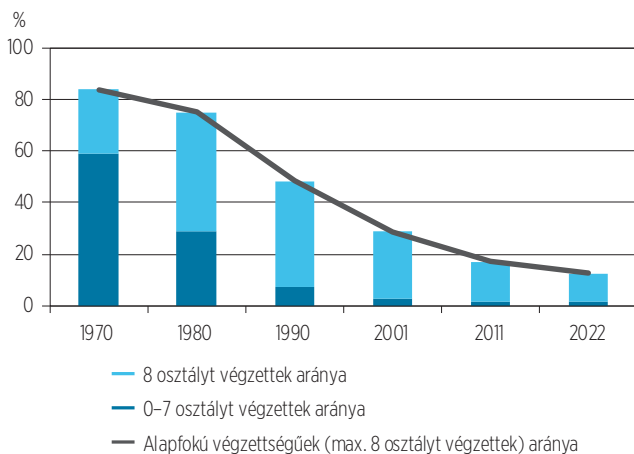
A kiválasztott változók olyan indikátorok, amelyek hosszú időtávon viszonylag következetesen mérhetők, így – bizonyos korlátok mellett – alkalmasak lehetnek az időbeli összehasonlításra. Ugyanakkor fontos szem előtt tartani, hogy az egyes változók értelmezése időben változhat. A településtípus esetében figyelembe kell venni, hogy a községek köre időben módosul, mivel egyes települések városi rangot nyernek. A gazdasági aktivitás (foglalkoztatottak, illetve eltartottak) definíciója alapvetően stabil, ugyanakkor értelmezése és társadalmi tartalma az időszak során változhatott, különösen a munkaerőpiac intézményi átalakulása következtében. A foglalkozási struktúra átalakulása és a foglalkozási osztályozási rendszer időközbeni módosulása miatt a „FEOR9” (Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszerében a 9. főcsoport: Egyszerű foglalkozások) kategória tartalma nem teljesen azonos az egyes népszámlálások között; ennek torzító hatását mérsékeli, hogy az elemzés a foglalkoztatottak körére korlátozódik és minden időpontban a foglalkozási hierarchia legalján szereplő népességre fókuszál. Mivel az elemzés az alapfokú végzettségűek és a teljes népesség közötti különbségekre irányul, ezek a változások minden végzettségi csoportot érintenek, így elsősorban az eredmények értelmezését befolyásolják, miközben a csoportok közötti relatív különbségek főbb mintázatai várhatóan fennmaradnak.

EREDMÉNYEK

Az 1. ábra az alapfokú iskolai végzettségűek arányának alakulását mutatja a teljes, 40–49 éves népesség körében 1970 és 2022 között. Az eredmények egyértelmű, folyamatos csökkenést jeleznek: míg a vizsgált időszak elején az alapfokú végzettségűek a népesség jelentős részét tették ki (84%), addig arányuk az oktatási expanzióval párhuzamosan 2022-re 12%-ra csökkent.

Ez a tendencia nemcsak mennyiségi változást jelent: a csoport méretének csökkenésével párhuzamosan az alacsony végzettségűek egyre inkább sajátos társadalmi-gazdasági jellemzőkkel írhatók le, vagyis bizonyos hátrányos helyzetek felülreprezentálttá válnak körükben, amit a következő ábrák részletesebben is bemutatnak. Ennek megfelelően az azonos végzettségi kategória időben eltérő társadalmi tartalommal bírhat. Az 1. ábra ezért a további elemzések értelmezési keretét adja: az aránycsökkenést a csoport összetételének változásával együtt kell értelmezni.

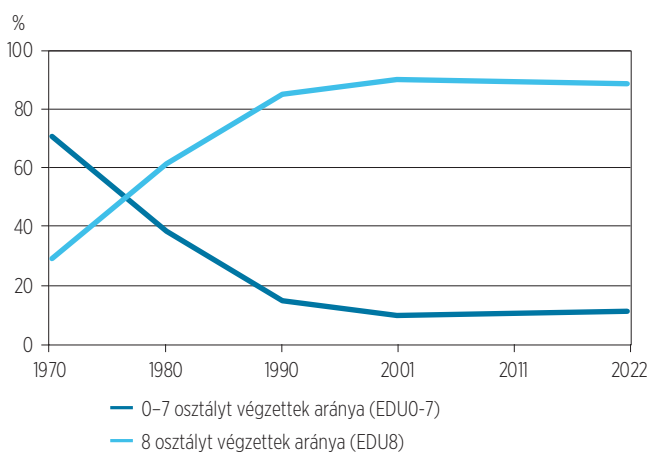
1. ábra: Az alapfokú (legfeljebb 8 osztályt végzett) iskolai végzettségűek aránya a teljes, 40–49 éves népesség körében, 1970–2022

Forrás: Népszámlálás 1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022.

A 2. ábra az alapfokú végzettségűek belső szerkezetének változását mutatja 1970 és 2022 között: a 40–49 évesek körében a 0–7, illetve a 8 osztályt végzettek arányának alakulását. Az eredmények jelentős átrendeződést jeleznek a csoporton belül: míg a vizsgált időszak elején a 0–7 osztályt végzettek csoportja arányaiban meghaladta a 8 osztályt végzettekét, addig később egyre inkább a 8 osztályt vég-

2. ábra: A 0–7 osztályt végzettek és a 8 osztályt végzettek arányának alakulása az alapfokú (legfeljebb 8 osztályt végzett) iskolai végzettségű 40–49 évesek körében, 1970–2022

Forrás: Népszámlálás 1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022.

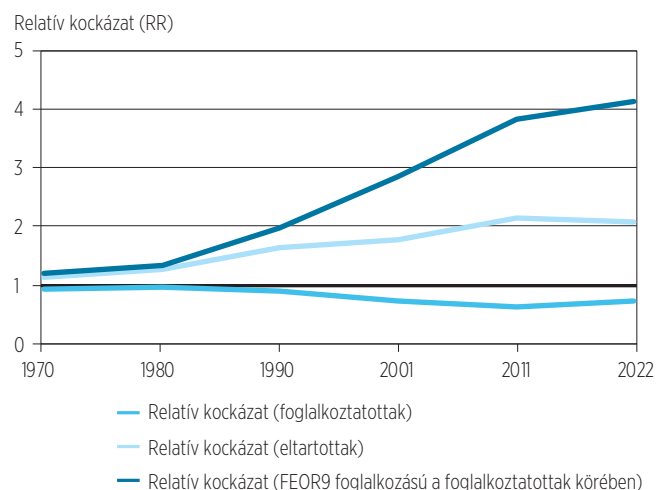
zettek dominanciája figyelhető meg. A 8 osztályt végzettek aránya az alapfokú iskolai végzettségű népességben meredeken emelkedett 1970 és 2001 között (mintegy 29%-ról 89% körüli szintre), majd ezt követően magas szinten maradt. Ezzel szemben a 0–7 osztályt végzettek aránya meredeken csökken 2001-ig, majd 11% körüli szinten maradt 2022-ig.

A 3. ábra az alapfokú iskolai végzettségűek és a teljes népesség közötti relatív különbségek alakulását mutatja a gazdasági aktivitás mentén. Az ábrán szereplő relatív kockázatok azt fejezik ki, hogy egy adott státusz (például foglalkoztatottság vagy eltartottság) mennyivel gyakoribb az alapfokú végzettségűek körében a teljes népességhez képest: például a 2011-es 0,657-es érték azt jelenti, hogy a foglalkoztatottság az alapfokú végzettségűek körében mintegy 34%-kal alacsonyabb arányban fordul elő, mint a teljes népességben.

Az eredmények azt jelzik, hogy ezek a relatív különbségek időben növekednek: az alapfokú végzettségűek körében a foglalkoztatottság alulreprezentált, míg az eltartottság felülreprezentált a teljes népességhez képest, és ezek a felül- és alulreprezentációk az időszak során – különösen a rendszerváltást követően – erősödnek. A korábbi időszakban, a közel teljes foglalkoztatottság mellett, ezek a relatív különbségek mérsékeltek voltak, ami összhangban áll az akkori munkaerőpiaci viszonyokkal. Fontos megjegyezni, hogy az eltartottakon kívül a népesség egy része gazdaságilag inaktív vagy munkanélküli, így a foglalkoztatottság és eltartottság szerinti megoszlás nem fedi le a teljes gazdasági aktivitás szerinti státusszerkezetet.

A foglalkoztatottakon belül a legalacsonyabb foglalkozási főcsoportú foglalkozásokban dolgozók (a FEOR osztályozás szerint az egyszerű foglalkozásokban, mint amilyenek például a segédmunkás, takarító, rakodómunkás,

3. ábra: Az alapfokú végzettségűek és a teljes népesség közötti különbség a gazdasági pozícióban foglalkoztatottak, eltartottak és „FEOR9” foglalkozásúak aránya a 40–49 évesek körében, 1970–2022

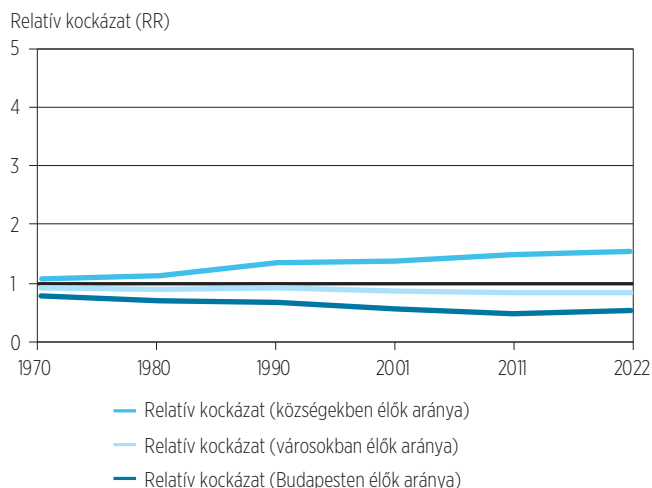
Forrás: Népszámlálás 1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022.

Megjegyzés: FEOR9: Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszerében a 9. főcsoport: Egyszerű foglalkozások.

betanított munkás, utcai árus, mezőgazdasági idénymunkás vagy kézi csomagoló) aránya magasabb az alapfokú végzettségűek között, mint a teljes népességben, és ez a felülreprezentáció időben növekszik. Ez arra utal, hogy az alacsony végzettségűek a munkaerőpiacon egyre kedvezőtlenebb pozíciókba koncentrálnak. A nőkre korlátozott elemzések hasonló mintázatot mutatnak, ami azt jelzi, hogy a megfigyelt relatív különbségek nem pusztán a nemi összetétel változásából adódnak: ha ez lenne a helyzet, akkor a kizárólag nőkre számolt mutatók eltérő trendet mutatnának (Táblázat).

A 4. ábra az alapfokú iskolai végzettségűek és a teljes népesség közötti relatív különbségek alakulását mutatja a lakóhely típusa mentén. Az eredmények azt jelzik, hogy a településtípus szerinti relatív különbségek időben egyértelműen növekednek. Az alapfokú végzettségűek körében a községekben élők aránya végig magasabb, mint a teljes népességben, és ez a felülreprezentáció a vizsgált időszakban folyamatosan erősödik (RR: 1,10-ről 1,56-ra). Ezzel párhuzamosan a városokban élők aránya alacsonyabb az alapfokú végzettségűek körében, és az alulreprezentáció szintén erősödik. A budapesti népesség esetében az alapfokú végzettségűek aránya végig alacsonyabb a teljes népességhez képest, és az alulreprezentáció az időszak során összességében erősödik, bár a legutóbbi időpontban enyhe mérséklődés figyelhető meg (RR: 0,79-ről 0,50 körüli értékre). Az eredmények összességében arra utalnak, hogy az alacsony végzettségűek térbeli elhelyezkedése egyre inkább a vidéki, különösen a községi térségek felé tolódik. A nőkre vonatkozó adatok a teljes népességhez hasonló mintázatot mutatnak: az alapfokú végzettségű nők körében a községekben élők aránya magasabb, míg a városokban és Budapesten élők aránya alacsonyabb, mint a teljes népességben, és ezek

4. ábra: Az alapfokú iskolai végzettségűek és a teljes népesség közötti különbség a községekben és a városokban (Budapest nélkül) élők arányában a 40–49 évesek körében, 1970–2022

Forrás: Népszámlálás 1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022.

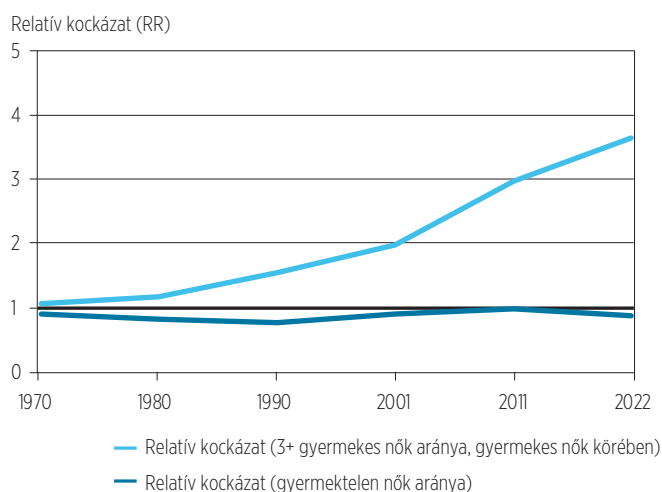
Megjegyzés: 1970-ben a 40–49 éves népesség 0,04%-a esetében nem ismert a lakóhely településtípusa.

a relatív különbségek időben növekednek (Táblázat). Ugyanakkor a relatív különbségek a vizsgált időszak elején valamivel kisebbek a nők körében, különösen a községek esetében, ez az eltérés azonban fokozatosan csökken.

Az 5. ábra az alapfokú végzettségű nők és a teljes női népesség közötti különbségeket mutatja a magas paritás (3+ gyermek, a gyermekes nők körében) és a gyermektelenség mentén. E mutatókat, ahogy fentebb jeleztük, a hosszútávú időbeli összehasonlíthatóság miatt csak a nők körében vizsgáljuk. A gyermektelenség esetében a különbségek alacsonyak és időben stabilak, ami nem jelez érdemi elmozdulást a csoportok között. Ezzel szemben a 3 vagy több gyermekkel rendelkező nők arányában mért különbség jelentősen növekszik: az alapfokú végzettségűek körében a magas paritás egyre inkább felülreprezentált a teljes népességhez képest. Ez a növekvő eltérés a szelekció erősödésére utal ezen a dimenzióan.

A két mutató eltérő mintázata azt jelzi, hogy a szelekció nem egységes: míg a magas paritás esetében erősödik, addig a gyermektelenségnél inkább stabil különbségek figyelhetők meg, legalábbis a nők körében.

5. ábra: Az alapfokú iskolai végzettségű nők és a teljes női népesség közötti különbség a gyermektelenség és a legalább 3 gyermekesek (a gyermekesek körében) arányában a 40–49 éves nők körében, 1970–2022

Forrás: Népszámlálás 1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022.

ÖSSZEGZÉS

Az eredmények azt mutatják, hogy az iskolai végzettség szerinti csoportok nemcsak méretükben, hanem társadalmi összetételükben is jelentősen átalakulnak idővel. Ennek következtében a legfeljebb alapfokú végzettségűek kategóriája az egyes időpontokban eltérő társadalmi összetételű csoportokat jelöl.

A vizsgált dimenziók mentén az is látható, hogy az alacsony végzettségűek egyre inkább eltérnek a teljes népességtől, és fokozódóan alacsonyabb társadalmi státuszú helyzetekben koncentrálnak. Ugyanakkor ez a folyamat nem egységes: míg a társadalmi-gazdasági jellemzők

esetében a relatív különbségek növekednek, addig egyes demográfiai mutatók – például a gyermektelenség a női népesség körében – esetében inkább stabil mintázatok figyelhetők meg. Ez arra utal, hogy a szelekció többdimenziós jelenség, amely eltérő dinamikával jelenik meg az egyes területeken.

A nőkre korlátozott, a gazdasági aktivitásra vonatkozó elemzések hasonló mintázatot mutatnak, ami azt erősíti, hogy a megfigyelt folyamatok nem a nemi összetétel változásából fakadnak, hanem az alacsony végzettségűek csoportjának általános átalakulását tükrözik.

Az iskolai végzettség szerinti bontás ugyanakkor továbbra is hasznos eszköz a társadalmi különbségek vizsgálatában. Elemzésünk nem a végzettségi kategóriák időbeli újradefiniálására törekszik, hanem arra, hogy bemutassa: egy azonosan definiált kategória mögött álló társadalmi összetétel miként változik időben. Az alacsony végzettség így minden időpontban a képzettségi skála alsó szegmensét jelöli, ugyanakkor e kategória társadalmi tartalma az oktatási expanzió előrehaladtával jelentősen módosul.

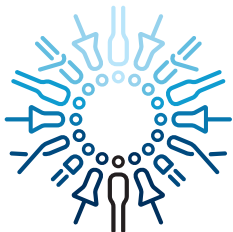
Az eredmények fő tanulsága, hogy az iskolai végzettség szerinti különbségek időbeli értelmezése csak akkor megalapozott, ha figyelembe vesszük a csoportok összetételének változását. A megfigyelt relatív különbségek így nem kizárólag viselkedési különbségeket, hanem a csoportok átalakulását is tükrözik.

Az iskolai végzettség nem csupán formális képzettséget jelöl, hanem a társadalmi helyzet és erőforrások összetett mutatója, ezért az e szerinti különbségek több, egymással összefüggő mechanizmus eredményei. Ennek megfelelően az időbeli összehasonlítások során az azonos végzettségi kategóriák mögött eltérő társadalmi összetételű csoportok állhatnak, amit az eredmények értelmezésekor végig szem előtt kell tartani.

IRODALOM

- Comolli, C. L., Neyer, G., Andersson, G., Dommermuth, L., Fallesen, P., Jalovaara, M., Jónsson, A. K., Kolk, M., & Lappegård, T. (2021). Beyond the economic gaze: Childbearing during and after recessions in the Nordic countries. *European Journal of Population*, 37(2), 473–520. <https://doi.org/10.1007/s10680-020-09570-0>.
- Gesthuizen, M., De Graaf, P. M., & Kraaykamp, G. (2005). The changing family background of the low-educated in the Netherlands: Socio-economic, cultural, and socio-demographic resources. *European Sociological Review*, 21(5), 441–452.
- Jalovaara, M., & Andersson, L. (2023). A register-based account of period trends in union prevalence, entries, and exits by educational level for men and women in Finland. *Demographic Research*, 48, 373–386.
- Mackenbach, J. P., Valverde, J. R., Bopp, M., Brønnum-Hansen, H., Deboosere, P., Kalediene, R., Kovács, K., Leinsalu, M., Martikainen, P., Menvielle, G., & de Gelder, R. (2019). Determinants of inequalities in life expectancy: An international comparative study of eight risk factors. *The Lancet Public Health*, 4(10), e529–e537. [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(19\)30147-1](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(19)30147-1).
- Martikainen, P., Blomgren, J., & Valkonen, T. (2007). Change in the total and independent effects of education and occupational social class on mortality: analyses of all Finnish men and women in the period 1971–2000. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 61(6), 499–505.
- Perelli-Harris, B., & Lyons-Amos, M. (2016). Partnership patterns in the United States and across Europe: The role of education and country context. *Social Forces*, 95(1), 251–282.
- Sobotka, T., Beaujouan, É., & Brzozowska, Z. (2015). Reversal of the education gradient in fertility in Europe? Vienna Institute of Demography Working Paper No. 3/2015.
- Sturm, N., & Van Bavel, J. (2024). Left behind single in the partnering market? Entry into cohabiting unions by women and men with low educational attainment across regions of Europe, cohorts 1960 to 1985. *Demographic Research*, 51.
- Vasireddy, S., Berrington, A., Kuang, B., & Kulu, H. (2023). Education and fertility: A review of recent research in Europe. *Comparative Population Studies*, 48, 553–588. <https://doi.org/10.12765/CPoS-2023-21>

TÁBLÁZAT

KSH **NÉPESSÉGTUDOMÁNYI**
KUTATÓINTÉZET

KORFA – NÉPESEDÉSI HÍRLEVÉL

Szerkesztő: Monostori Judit monostori@demografia.hu

Kiadó: KSH Népeségtudományi Kutatóintézet

Cím: 1024 Budapest, Buday László utca 1-3.

Terjesztő: Füredi Andrea furedi@demografia.hu

Telefon: 06-1-345-6631; Fax: 06-1-345-1115

ISSN 1586-7684 (nyomtatott) HU ISSN 2062-7599 (online)

TISZTELT OLVASÓNK!

A Korfa korábbi számai letölthetők a www.demografia.hu oldalról. A kiadvány szövege és ábrái tovább szerkeszthető formátumban igényelhetők Monostori Judit szerkesztőtől a monostori@demografia.hu e-mail címen.

A SZELEKCIÓS FOLYAMATOK AZ ALACSONY ISKOLAI VÉGZETTSÉGŰ NÉPESSÉGBEN

című Korfa táblázat-melléklete

A 40–49 éves népesség és a női népesség összetétele a teljes népességben és az alapfokú végzettségük körében a kiválasztott jellemzők szerint (n, %)

		Teljes 40–49 éves népesség				Legfeljebb 8 osztályt végzett 40–49 éves népesség			
		összesen		nők		összesen		nők	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Férfiak	1970	1 466 541	0,479			1 230 150	0,448		
	1980	1 337 431	0,482			1 005 406	0,461		
	1990	1 391 629	0,491			672 497	0,433		
	2001	1 533 309	0,488			441 129	0,389		
	2011	1 316 193	0,498			224 116	0,465		
	2022	1 572 064	0,509			194 971	0,552		
0–7 osztályt végzett	1970	1 466 541	0,593	678 758	0,740	1 230 150	0,707	678 758	0,740
	1980	1 337 431	0,287	692 868	0,326	1 005 406	0,382	542 314	0,416
	1990	1 391 629	0,070	708 042	0,076	672 497	0,146	381 372	0,140
	2001	1 533 309	0,028	785 619	0,031	441 129	0,097	269 638	0,091
	2011	1 316 193	0,018	660 686	0,020	224 116	0,105	120 006	0,110
	2022	1 572 064	0,014	772 393	0,013	194 971	0,112	87 418	0,118
8 osztályt végzett	1970	1 466 541	0,246	678 758	0,231	1 230 150	0,293	678 758	0,260
	1980	1 337 431	0,462	692 868	0,455	1 005 406	0,615	542 314	0,581
	1990	1 391 629	0,413	708 042	0,463	672 497	0,854	381 372	0,860
	2001	1 533 309	0,260	785 619	0,312	441 129	0,903	269 638	0,909
	2011	1 316 193	0,139	660 686	0,149	224 116	0,816	120 006	0,820
	2022	1 572 064	0,110	772 393	0,100	194 971	0,888	87 418	0,882
Gazdasági aktivitás: foglalkoztatott	1970	1 466 541	0,809	763 764	0,666	1 230 150	0,781	678 758	0,637
	1980	1 337 431	0,871	692 868	0,802	1 005 406	0,843	542 314	0,765
	1990	1 391 629	0,876	708 042	0,846	672 497	0,810	381 372	0,776
	2001	1 533 309	0,714	785 619	0,709	441 129	0,523	269 638	0,537
	2011	1 316 193	0,771	660 686	0,757	224 116	0,507	120 006	0,479
	2022	1 572 064	0,852	772 393	0,840	194 971	0,635	87 418	0,605
Gazdasági aktivitás: eltartott	1970	1 466 541	0,164	763 764	0,310	1 230 150	0,191	678 758	0,339
	1980	1 337 431	0,080	692 868	0,149	1 005 406	0,102	542 314	0,182
	1990	1 391 629	0,053	708 042	0,078	672 497	0,089	381 372	0,123
	2001	1 533 309	0,048	785 619	0,065	441 129	0,085	269 638	0,101
	2011	1 316 193	0,039	660 686	0,048	224 116	0,084	120 006	0,097
	2022	1 572 064	0,073	772 393	0,073	194 971	0,152	87 418	0,150
Foglalkozás: FEOR9, (foglalkoztatottak körében)	1970	1 186 116	0,168	508 954	0,205	960 253	0,202	432 150	0,238
	1980	1 164 411	0,178	555 789	0,225	847 392	0,239	414 800	0,297
	1990	1 218 826	0,122	599 178	0,158	544 926	0,244	296 124	0,298
	2001	1 094 963	0,096	557 109	0,121	230 506	0,274	144 700	0,313
	2011	1 014 423	0,097	500 028	0,107	113 560	0,372	57 507	0,409
	2022	1 339 335	0,097	649 042	0,106	123 861	0,402	52 850	0,478
Községben élők	1970	1 418 230	0,590	739 089	0,589	1 191 236	0,650	657 070	0,634
	1980	1 337 431	0,499	692 868	0,499	1 005 406	0,577	542 314	0,572
	1990	1 391 629	0,272	708 042	0,265	672 497	0,374	381 372	0,373
	2001	1 533 309	0,309	785 619	0,290	441 129	0,431	269 638	0,422
	2011	1 316 193	0,317	660 686	0,307	224 116	0,474	120 006	0,473
	2022	1 572 064	0,285	772 393	0,276	194 971	0,445	87 418	0,452

A 40–49 éves népesség és a női népesség összetétele a teljes népességben és az alapfokú végzettségük körében, kiválasztott jellemzők szerint (n, %) (folytatás)

		Teljes 40–49 éves népesség				Legfeljebb 8 osztályt végzett 40–49 éves népesség			
		összesen		nők		összesen		nők	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Városokban élők	1970	1 418 230	0,193	739 089	0,189	1 191 236	0,180	657 070	0,182
	1980	1 337 431	0,312	692 868	0,309	1 005 406	0,286	542 314	0,288
	1990	1 391 629	0,513	708 042	0,514	672 497	0,480	381 372	0,486
	2001	1 533 309	0,528	785 619	0,538	441 129	0,473	269 638	0,485
	2011	1 316 193	0,521	660 686	0,525	224 116	0,445	120 006	0,447
	2022	1 572 064	0,530	772 393	0,534	194 971	0,453	87 418	0,450
Budapesten élők	1970	1 418 230	0,217	739 089	0,222	1 191 236	0,171	657 070	0,183
	1980	1 337 431	0,189	692 868	0,192	1 005 406	0,137	542 314	0,140
	1990	1 391 629	0,215	708 042	0,221	672 497	0,147	381 372	0,141
	2001	1 533 309	0,163	785 619	0,171	441 129	0,096	269 638	0,093
	2011	1 316 193	0,162	660 686	0,168	224 116	0,082	120 006	0,080
	2022	1 572 064	0,185	772 393	0,190	194 971	0,102	87 418	0,098
Gyermektelenek (nők körében)	1970			763 764	0,137			678 758	0,124
	1980			692 868	0,106			542 314	0,089
	1990			708 042	0,087			381 372	0,067
	2001			785 619	0,080			269 638	0,073
	2011			660 686	0,106			120 006	0,106
	2022			772 393	0,182			87 418	0,160
3+ gyermekes nők (gyermekes nők körében)	1970			659 246	0,162			594 599	0,174
	1980			619 205	0,093			494 256	0,112
	1990			646 691	0,061			355 963	0,096
	2001			723 050	0,058			249 852	0,116
	2011			590 717	0,070			107 304	0,212
	2022			631 729	0,063			73 421	0,231

Forrás: Népszámlálás 1970, 1980, 1990, 2001, 2011, 2022. Megjegyzés: FEOR9: Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszerében a 9. főcsoport: Egyszerű foglalkozások.